

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ
& ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Ερ. Φ.: 446

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20-22
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-362, 363, 368
Fax : 210-82.01.426
Email : atneke@culture.gr

ΠΡΟΣ: **Βουλή των Ελλήνων**
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
ΚΟΙΝ: Βουλευτή κ. Κρίτωνα Αρσένη

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 7867/655/8.7.2021 Ερώτηση και ΑΚΕ με θέμα:
«Κίνδυνος για το μνημείο του Θεμιστοκλή και τη ριζική αλλοίωση του ιστορικού τόπου
του στην Πειραιά»

Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτοκόλλου 7867/655/8.7.2021 Ερώτησης και Αίτησης Κατάθεσης Εγγράφων του Βουλευτή κ Κρίτωνα Αρσένη, σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες Υπηρεσίες και σε ό,τι αφορά το ΥΠΠΟΑ, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Συνολικά η αδειοδότηση του έργου, διέπεται από τις εξής Αποφάσεις:

1. Το 2013 εγκρίθηκε, υπό όρους, η Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) του έργου «Επέκταση επιβατικού λιμένα Πειραιά- Νότια Πλευρά», του Οργανισμού Λιμένος Πειραιώς (αρ. ΥΠΑΙΘΠΑ-ΓΓΠ/ΓΔΑΠΚ/ΔΙΠΚΑ/ΤΑΧ/120342/34823/6956/5486/12-2-2013 Υ.Α., ΑΔΑ: ΒΕΥΑΓ-ΧΗΡ). Με την ανωτέρω Απόφαση τέθηκαν οι όροι και οι προϋποθέσεις για την προστασία και την ανάδειξη των αρχαιοτήτων του ονομαζόμενου Ταφικού Μνημείου του Θεμιστοκλή και του Κονώνειου Τείχους. Οι όροι της ως άνω Απόφασης συμπεριελήφθησαν στην αρ. πρωτ. οικ. 170400/11-9-2013 (ΑΔΑ ΒΛ9ΚΚ0-02Π) Απόφαση περί «Τροποποίησης της α.π. 104050/17-5-2006 ΚΥΑ Έγκρισης Περιβαλλοντικών όρων του Επενδυτικού Αναπτυξιακού Προγράμματος ΟΛΠ Α.Ε.».

2. Κατ' εφαρμογή των όρων της ως άνω Απόφασης, εγκρίθηκε η προμελέτη με τίτλο «Ανάδειξη του Κονώνειου τείχους και του ταφικού μνημείου Θεμιστοκλή στο πλαίσιο του έργου «Επέκταση Επιβατικού Λιμένα Πειραιά (Νότια Ζώνη, Φάση Α)' του Οργανισμού Λιμένος Πειραιά» (αρ. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΜΤΕ/ΔΑΑΜ/ΤΜΑΜ/438189/45023/1301/492/12-10-2018 Υ.Α., ΑΔΑ: ΩΓΣ94653Π4-5Τ3).

3. Στις 24-5-2019 ακολούθησε η «Έγκριση του Αρχικού Αναπτυξιακού Προγράμματος και Μελέτης Διαχείρισης (Master Plan)- ΣΤΑΔΙΟ Α' και ΣΤΑΔΙΟ Β' του Οργανισμού Λιμένος Πειραιώς Α.Ε.» (αρ. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΠΚ/ΔΙΠΚΑ/ΤΠΚΑΧΜΑΕ/53958/36754/996/412/24-5-2019 Υ.Α., ΑΔΑ: 789Φ4653Π4-81Η).

4. Στις 24-3-2020 εγκρίθηκε η «Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για την τροποποίηση και ανανέωση της α.π. 104050/ 17.5.2006 Κ.Υ.Α. Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων του ΟΛΠ Α.Ε. (όπως ισχύει)» (αρ. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΠΚ/ΔΙΠΚΑ/ΤΠΚΑΧΜΑΕ/150553/102872/3110/1635/24-3-2020 Απόφαση της Γενικής Διεύθυνσης Αρχαιοτήτων και Πολιτιστικής Κληρονομιάς).

Η εφαρμογή των όρων των ανωτέρω Αποφάσεων εξασφαλίζει τόσο την προστασία και την ανάδειξη των μνημείων της περιοχής, του ονομαζόμενου "Ταφικού Μνημείου Θεμιστοκλή" και του Κονώνειου τείχους, όσο και την προστασία άλλων αρχαιοτήτων που βρίσκονται στο ευρύτερο περιβάλλον του έργου.

Επιπλέον, σε συνέχεια του Αναπτυξιακού Προγράμματος και της μελέτης διαχείρισης (Master Plan) του Οργανισμού Λιμένος Πειραιώς Α.Ε., κατετέθη στις 31-5-2021 στις υπηρεσίες του ΥΠΠΟΑ η Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του έργου, η οποία πρόκειται να εξεταστεί από το Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο στις 28.7.2021, για την κατά νόμο γνωμοδότηση.

Διευκρινίζεται ότι όλες οι εργασίες για την εκτέλεση του έργου «Επέκταση Επιβατικού Λιμένα Πειραιά (Νότια Ζώνη- Φάση Α΄) της ΟΛΠ Α.Ε.», τόσο στη θαλάσσια περιοχή, όσο και στον αιγιαλό, πραγματοποιούνται υπό την εποπτεία της Εφορείας Εναλίων Αρχαιοτήτων και της Εφορείας Αρχαιοτήτων Πειραιώς, σύμφωνα με τις ανωτέρω εγκρίσεις που έχουν δοθεί από το ΥΠΠΟΑ. Ειδικότερα, η εποπτεία του έργου από την Εφορεία Εναλίων Αρχαιοτήτων είναι συνεχής και απρόσκοπτη από τέσσερις καταδυόμενους αρχαιολόγους.

Ως προς τα επί μέρους σημεία της ερώτησης του κ. Βουλευτή, σύμφωνα με την Εφορεία Εναλίων Αρχαιοτήτων, κατά την αυτοψία της Περιφέρειας Αττικής με την συνδρομή της Λιμενικής Αστυνομίας στις 11/6/2021, διαπιστώθηκε ότι οι μόνες εργασίες που εκτελούνταν στον χώρο του έργου ήταν η πλήρωση των τεχνιτών κιβωτίων (caisson) με αδρανή υλικά. Ειδικότερα:

Α) Η αρμόδια Εφορεία Εναλίων Αρχαιοτήτων, η οποία επιβλέπει τις εργασίες στο βυθό, δεν διαπίστωσε φθορά ή καταστροφή στο ονομαζόμενο “Ταφικό Μνημείο του Θεμιστοκλή”.

Β) Κατά τη διάρκεια των εργασιών παρατηρήθηκε μία μικρής κλίμακας διάχυση των περισσότερων λεπτόκοκκων αδρανών, εκτός των τεχνιτών κιβωτίων, που δημιουργούσε θολερότητα των υδάτων, η διάχυση αυτή, ωστόσο, είναι η αναμενόμενη στα έργα αυτής της κλίμακας, τα υλικά πλήρωσης έχουν πιστοποιηθεί ως ασφαλή και στον περιβάλλοντα το έργο θαλάσσιο χώρο είχαν τοποθετηθεί τα προβλεπόμενα υδατοφράγματα για την συγκράτηση των υλικών αυτών και την αποφυγή της διασποράς τους στην ευρύτερη περιοχή.

Γ) Η δημιουργία παραλίας από αδρανή υλικά δυτικά του μνημείου του Θεμιστοκλή προέρχεται από διαφυγή αδρανών από τις παραλιακές επιχώσεις, λόγω της κακοκαιρίας που έπληξε την περιοχή του έργου κατά τους χειμερινούς μήνες, και είχε ως αποτέλεσμα την καταστροφή των υδατοφραγμάτων που είχαν τοποθετηθεί στα όρια του έργου και τη μετακίνηση αδρανών υλικών από τις επιχώσεις, ανατολικά του έργου και σε απόσταση έως και 40 περίπου μέτρων από το “Ταφικό Μνημείο του Θεμιστοκλή”. Η Εφορεία, κατά την αυτοψία της στο χώρο, διαπίστωσε ότι το Ταφικό Μνημείο έμεινε ανέπαφο και ότι τα αδρανή υλικά έχουν συσσωρευθεί στην κατέναντι ακτή, δυτικά του μνημείου, σε περιοχή που προηγουμένως καλυπτόταν από φυσικούς ογκόλιθους. Με το υπ’ αριθμ. 10295/2954/17-12-2020 έγγραφό της, ενημέρωσε τον Οργανισμό Λιμένος Πειραιώς για την υποχρέωσή του της επαναφοράς της ακτής στην πρότερη κατάσταση.

Το ΥΠΠΟΑ, στο πλαίσιο του εν θέματι έργου, μεριμνά για την ανάδειξη των μνημείων της περιοχής, όπως το ονομαζόμενο Ταφικό Μνημείο του Θεμιστοκλή και το Κονώνειο Τείχος, με την αποκάλυψη, αποκατάσταση και ανάδειξη των μνημείων. Η πρόσβαση και η επικοινωνία του κοινού με τα μνημεία στην εν θέματι περιοχή, καθώς και η σύνδεση του αστικού ιστού της πόλης του Πειραιά με τις αρχαιότητες, μέσω κατάλληλων διαμορφώσεων περιπάτου και αστικού πρασίνου, αποτελούν έναν από τους βασικούς στόχους των παρεμβάσεων του ΥΠΠΟΑ.

Επισυνάπτονται τα κάτωθι, αιτούμενα έγγραφα:

1. Η υπ’ αρ. 27/17.07.2018 γνωμοδότηση του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου, θέμα 23ο: «Έγκριση ή μη προμελέτης “Ανάδειξη Κονώνειου Τείχους και του ταφικού μνημείου Θεμιστοκλή”, στο πλαίσιο του έργου «Επέκταση Επιβατικού Λιμένα Πειραιά (Νότια Ζώνη-φάση Α΄) του Οργανισμού Λιμένος Πειραιώς (ΟΛΠ)».

2. Σχετικά με την αναφερόμενη στην Ερώτηση υπ’ αρ. 41/20.11.2018 Συνεδρίαση του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου, θέμα 5ο: «Έγκριση ή μη Αρχικού Αναπτυξιακού Προγράμματος και Μελέτης Διαχείρισης (Master Plan)- Στάδιο Α΄ και Στάδιο Β΄ του Οργανισμού Λιμένος Πειραιώς (Ο.Λ.Π.) Α.Ε.», διευκρινίζεται ότι το θέμα αποσύρθηκε και εξετάστηκε στην υπ’ αρ. 13/02.04.2019 (θέμα 5ο) Συνεδρίαση. Επισυνάπτεται η σχετική γνωμοδότηση.

3. Το ενημερωτικό σημείωμα της Γενικής Διεύθυνσης Αρχαιοτήτων & Πολιτιστικής Κληρονομιάς- Διεύθυνσης Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων, το οποίο εστάλη με την

υπ' αρ. πρωτ. ΥΠΠΟΑ/ΓΡΥΠ/643910/17123/17-11-2020 επιστολή της κ. ΥΠΠΟΑ στον Δήμαρχο Πειραιά.

4. Το Τεύχος Τεχνικής Περιγραφής της εγκεκριμένης μελέτης «Ανάδειξη του κοινωνείου τείχους και του ταφικού μνημείου Θεμιστοκλή», στο πλαίσιο του έργου «Επέκτασης Επιβατικού Λιμένα Πειραιά (Νότια Ζώνη, Φάση Α)» του Οργανισμού Λιμένος Πειραιά (αρ. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΜΤΕ/ΔΑΑΜ/ΤΜΑΜ/438189/45023/1301/492/12.10.2018 Υ.Α., ΑΔΑ ΩΓΣ94653Π4-5Τ3 12.10.2018).

Η Υπουργός
Πολιτισμού και Αθλητισμού
ΛΙΝΑ ΜΕΝΔΩΝΗ

Συν. :

1. Η υπ' αρ. 27/17.07.2018 γνωμοδότηση του ΚΑΣ (Θέμα 23ο).
2. Η υπ' αρ. 13/02.04.2019 γνωμοδότηση του ΚΑΣ (Θέμα 5ο).
3. Ενημερωτικό σημείωμα της ΔΙΠΚΑ, συν. υπ' αρ. ΥΠΠΟΑ/ΓΡΥΠ/643910/17123/17-11-2020 έγγραφο.
4. Το Τεύχος Τεχνικής Περιγραφής μελέτης «Ανάδειξη του κοινωνείου τείχους και του ταφικού μνημείου Θεμιστοκλή».

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Πολιτισμού
2. ΓΔΑΠΚ
3. ΓΔΑΜΤΕ
4. ΔΙΠΚΑ
5. ΕΦΑ Πειραιώς και Νήσων
6. ΕΦΑ Εναλίων Αρχαιοτήτων
7. ΔΑΑΜ